

είναι μικρό. Ἐγὼ τουλάχιστο ποὺ εὐτύχησα νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντά, ἀπὸ πολὺ κοντά, ἀγωνιστὲς τοῦ 21, βλέποντας τοὺς πρώτους ποὺ μᾶς ἤρθανε ἀπὸ τὴ Σαλονίκη καὶ τραβήξανε γιὰ τὴν Ἑπειρο, τοὺς χαιρέτησα σὰν ἰσότιμους μὲ κείνους ποὺ εὐτύχησα στὰ παιδιὰτικά μου χρόνια νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντά.

Α. Μ. ΜΟΙΡΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΩΡΑ ποὺ ὅλα πάνε καλά, καιρὸς νὰ γιатреу-τροῦμε κι ἀπὸ μιὰ ἄλλη ἀρρώστια μας, ποὺ καιροὺς καὶ χρόνια κυκλοφορεῖ στὸ αἷμα μας μέσα, καὶ μᾶς ἔχει φέρει τόσα καὶ τόσα κακά. Ἡ ἀρρώστια μας αὕτὴ λέγεται διπλωματίτιδα. Καιρὸς λοιπὸν νὰ πάψουμε νὰ μαστε ὅλοι διπλωμάτες καὶ νὰ θαρρεῖ-με πὼς καὶ τὰ πιὸ μπερδεμένα ζητήματα λύνονται ἄψε σῆψε, στὸν καφενὲ τοῦ Ζαχαράτου ἢ στὸ «Πανελλήνιο», μπροστὰ στὸ βαρυγλυκὸ ἢ σ' ἓνα πο-τήρι μπύρα.

Ἀπὸ τὴ στρατηγομηνία γιатреуτήκαμε πές, ἀ-φοῦ πολεμικὰ σκέδια δὲ λερῶσανε τούτῃ τὴ φορὰ, σὰν τὸ ἀλησμόνητο 97, τὰ τραπέζια τῶν καφενέ-δων. Τὰ πολεμικὰ δὴμῶς σκέδια ἀντικατασταθήκανε τώρα μὲ τὰ διπλωματικὰ καὶ εἶναι νὰ χάνεις τὸ μυα-λό σου ἀκούγοντας μερικοὺς νὰ μοιράζονται τὴ Μα-κεδονία, τὴ Θράκη καὶ ἀλάκαιρη τὴν οἰκουμένη μὲ ὅση εὐκολία θὰ μοιράζανε ἓνα σακκὶ κούφια κα-ρύδια.

ΣΟΥ λένε λ.χ. Τοῦτο πρέπει νὰν τὸ κρατήσουμε μεῖς, τοῦτο νὰν τὸ δώσουμε στοὺς Βουργάρους, τοῦτο νὰ μᾶς χαρίσουν οἱ Σέρβοι, τοῦτο νὰ παραχωρήσου-με στὸ Μαυροβούνι. Πρέπει ἔτσι νὰ γίνεῖ. Καὶ τοὺς ρωτᾷς : Γιατί πρέπει νὰ γίνεῖ ἔτσι κι ὅχι ἄλλιῶς ; Καὶ σοῦ ἀπαντοῦν : Γιατί τέτια εἶναι ἡ συμφωνία μας μὲ τοὺς συμμάχους.

Ἡ συμφωνία μας ! Μὰ ποῦ τὴ διαβάσατε μιὰ τέ-τικ συμφωνία ; Δημοσιεύτηκε κανένα ἐπίσημο χαρτί ; Δὲ σημαίνει. Ἀφοῦ ὑπάρχει συμμαχία. θὰ ὑπάρ-χει καὶ συμφωνία, κι ἀφοῦ θὰ ὑπάρχει συμφωνία, δὲν μπορεῖ παρὰ τέτια νὰναι : ὅπως σὰς τὴ λέω ἐγώ.

Κ' ἔτσι ἀποστομώνεται. Ὁ Θεὸς πιά νὰ βάλει τὸ χέρι του καὶ νὰ μᾶς βρῶλωσι τὸ στόμα, ὅσο ποὺ νὰ τελιώσει καὶ τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης καὶ νὰ

σταματήσουμε πιά στὸ διπλωματικὸ κατήφορο ποὺ ὅλοι μας ἀκράτητα πήραμε.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ νὰ μὴ σημαίνει μοναχὰ μεγάλωμα τῆς χώρας, μὰ καὶ μεγάλωμα τῆς ψυ-χῆς μας καὶ δυνάμωμα τοῦ μυαλοῦ μας καὶ ζωντά-νια τῆς σκέψης μας. Μοναχὰ ἔτσι θὰ μεγαλώσει ἀ-ληθινὰ τὸ ἔθνος μας καὶ θ' ἀντρεῖται ἡ Φυλὴ.

Κάθε μικρόψυχη καὶ μουχλιάρα καὶ σακατεμέ-νη σκέψη πρέπει νὰ γκρεμιστεῖ στὸν Καιάδα καὶ νὰ δημιουργηθεῖ ὁλωσδιόλου καινούρια ἡ μελλοόμε-νη ζωὴ μας γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε μὲ περη-φάνεια πὼς ἀληθινὰ μεγαλώσαμε.

Ἡ Φυλὴ μας μόνο σημάδια ζωντάνιας ἔδειξε σὲ τοῦτο τὸν πόλεμο καὶ νὰ, πόσο θαματούργησε. Φαν-ταστεῖτε τώρα τί παραδεισένιες μέρες μᾶς καρτε-ροῦνε ἂν τὰ σημάδια α' τὰ τῆς ζωντάνιας, τοὺς σπόρους πές, τὰ καλλιεργήσουμε μὲ στοργὴ καὶ τὰ-θανατίσουμε.

Οἱ πολεμικὲς ἐπιτυχίες μας ὅχι σταθμὸς γιὰ ρα-χάτεμα μὰ κεντρὶ γιὰ δουλιὰ σοδαρὴ πρέπει νὰ μᾶς χρησιμέψουνε.

ΑΠΟ μιὰ σοφὴ μελέτη ποὺ δημοσίεψε ὁ ποιη-τῆς Παλαμᾶς στὸ τελευταῖο φυλλάδιο τῆς «Νέας Ζωῆς» μὲ τὸν τίτλο «Τί ἔγινε γύρω σὲ μιὰ μετά-φραση» παίρνουμε τοῦτο τὸ χαρακτηριστικὸ παρα-γραφήκι :

«.... Οἱ σοφοὶ ἐξεταστὲς τῆς Συγκριτικῆς μυθο-λογίας τῶν ἐθνῶν μᾶς μιλάνε γιὰ τὰ Ταμποῦ τῶν ἄγριων τῆς Πολυνησίας· εἶναι τὰ δέντρα, τὰ λιθά-ρια καὶ τὰ κάθε λογῆς ἀντικείμενα ποὺ δὲν ἐπι-τρέπεται νὰν τὰγγίξεις· γιατί μόνις βάλης ἀπάνου τους χέρι, θὰ σ' εὔρη μεγάλη, ἀπὸ τὰ πνέματα τοῦ ἄλλου κόσμου, συφορά. Ταμποῦ ὑπάρχουνε πάντα καὶ παντοῦ. Σὲ μᾶς ὁλοένα ἀξαίνουν καὶ πληθαί-νουν τὰ στοιχία τοῦτα. Ταμποῦ τὸ Βαγγέλιο· μὴν τὸ μεταφράζετε. Ταμποῦ ἡ καθαρεύουσα· μὴν τὴν ἐπιδουλεύετε. Ταμποῦ ὁ Ὅμηρος· μὴν τὸν πειράζε-τε. Ταμποῦ οἱ ἀρχαῖοι· μὴν τοὺς ξυπνάτε. Ταμποῦ ἡ δημοτικὴ· μὴν τὴ γράφετε. Ταμποῦ ἡ ποίηση, ἡ τέχνη, τὸ α' καὶ τὸ β' ἔργο, τὸ γ' καὶ τὸ δ' ἀρι-στούργημα· ταμποῦ τέλος πάντων καὶ ἡ Ἰριγένεια, ἃς εἶναι καὶ τοῦ Μορεᾶς : N' y touchez pas».

ΣΤΗΝ ἴδια μελέτη ὁ Παλαμᾶς βαπτίζει καὶ τὴ μιχτὴ γλώσσα καὶ τὴ λέει **Μασκαρεμένη καθα-**

ρεύουσα. «Από τις άκριτες κριτικές των **μασκαρεμένων καθαρευουσιάνων**, των φίλων τάχα του δημοτικισμού και πολέμιων του **μαλλιαρισμού**...»

Εμείς δὲ λέμε τίποτα. Μ' αφοῦ τὸ λέει ὁ Ποιητής, ἔτσι καὶ θάβναι.

ΙΣΤΟΡΙΑ καλοτυνεϊδότη, μὰ καὶ φιλολογία καινούρια θὰ βγεῖ, μοναχὰ ἂν ὅσοι ἀκολουθήσανε τὸν τωρινὸ πόλεμο ἀποφασίσουνε νὰ γράψουν ἅπλᾳ κ' εἰλικρινὰ ὅ,τι εἶδανε καὶ πῶς τὸ κρίνανε, τί ἐντύπωση τοὺς ἔκαμε, αὐτὸ ποὺ εἶδανε.

Δημοσιευτήκανε μερικές περιγραφές, μιὰ μάλιστα ὑπέροχη τοῦ Φαρμακίδου στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς περασμένης Τρίτης γιὰ τὸ ἀντισυνταγματάρχη Μαυρομιχάλη, ποὺ μᾶς κάνουνε κ' ἐλπίζουμε πῶς ὠραῖα λογοτεχνήματα θὰ βγοῦνε μιὰ μέρα ἀπὸ τὸν πόλεμό μας τὸ σημερινό. Τὸ πλούσιο ὕλικό γιὰ τὴ μελλούμενη φιλολογία μας δὲ θὰν τὸ φέρουνε μοναχὰ οἱ λόγιοι ποὺ βρίσκονται σήμερα στὸν πόλεμο, μὰ καὶ ὅλοι ὅσοι ἔχουν τὸ χάρισμα **νὰ βλέπουν** καὶ μποροῦνε νὰ κουτσογράφουν τίς ἐντυπώσεις τους. Καμιά φορά ἀπὸ 'να μερολόγιο, ἀκόμα κι ἀπὸ 'να γράμμα σὲ συγγενῇ ἢ σὲ φίλο ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων μποροῦνε νὰ βγοῦνε ἀριστουργηματικὰ λογοτεχνήματα.

Ἕνα σύντομο μερολόγιο μᾶς ἔταξε πῶς θὰ γράψει γιὰ τὸ «Νουμᾶ» ἓνας διαλεχτὸς συνεργάτης μας, ποὺ ἀκολούθησε τὴν ἡρωϊκὴ μεραρχία τοῦ συνταγματάρχη Κλεομένη, τὴν ἑβδομὴ δηλ. μεραρχία, ἀπὸ τὰ παλιὰ τὰ σύνορα ἴσαμε τὴ Σαλονίκη.

— «Καὶ πῶς σοῦ φανήκανε ὅσα εἶπε ὁ στρατηγὸς Θεόδωρος γιὰ τὴ Σαλονίκη;

«— Δὲ βαριέσαι! Θεωρόπουλος εἶναι καὶ λόγου του, κοῦρες κόβει».

— Κ' ἓνα τραγουδάκι:

Ποῦλος ἢ ὦφ στὸ Θεόδωρο
κόλλησε γιὰ οὐρά,
κι ἀμέσως Ψευτοθεόδωρο
σκαρώνεις μιὰ χαρά!

— Ἀνάγκη νὰ σημειώσουμε πῶς μὲ τὰ παραπάνου δὲν ἐννοοῦμε τὸν κ. Σπύρο Θεωρόπουλο βουλευτὴ Ἀττικῆς καὶ ΝΣ τοῦ ΕΚΑ.

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ Η ΤΙΜΩΡΙΑ

Πουλιέται στὰ γραφεῖα μας τέσσερις δραχμές (στὸ ἐξωτερικὸ στέλνεται μὲ δρ. 4,50, «ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ Η ΤΙΜΩΡΙΑ» τοῦ Δοστογιέφσκη, μεταφρασμένο ὑπέροχα στὴ δημοτικὴ ἀπὸ τὸν κ. Στέλιο Χαριτάκη. Τὸ βιβλίο εἶναι σὲ δύο τόμους, σελ. 763, κ' ἔχει τυπωθεῖ στὰ Χανιά.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συνδρομές (1 δρ τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂν δὲν προπλερώσει τὴν συνδρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στίς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

© ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Στὴν «Ἐφημερίδα» τῆς περασμένης Κεριακῆς, 18 τοῦ Νοέμβρη, ξανατυπωθήκανε πρωτοσέλιδα καὶ ἐξίστηλα μὲ παχιά ψηφία τὰ «Νησιὰ τῆς Ἑλλάδας» τοῦ Μπαδάρου, τὰ μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν Ἀργύρη Ἑφταλιώτη.

— Στὴν «Πατρίδα» καὶ στὴν «Ἐφημερίδα» δημοσιευτήκανε μερικά παραγραφάκια ἀπὸ τὸ ἄρθρο τοῦ Δήμου Νησιώτη «Ἕνας ἄνθρωπος» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸν περασμένο «Νουμᾶ». Φυσικά, ὁ «Νουμᾶς» καὶ τούτῃ τὴ φορά δὲν ἀναφέρθηκε γιὰτὶ δὲν κάνει, θὰ χαλάσει ἡ Βαλκανικὴ συμμαχία.

— Γλέντι καὶ ξεκάρδισμα σωστὸ στὸ μουσικὸ κατὰστημα τῶν κ. κ. Μυστακίδη, Εὐσταθιάδη καὶ Μακρῇ (Στοὰ Ἀρσακείου) μιὰ σειρά ἀπὸ καρικατοῦρες, σωστὴ πινακοθήκη, καμωμένες ἀπὸ κάποιον καλλιτέχνη μουσικό. Ὅλ' οἱ μουσικοὶ καὶ μερικοὶ ἀρτίστες ἔχουν πάρει μιὰ τέτλια γελοιογραφικὴ πόζα στὸν τοῖχο τοῦ μουσικοῦ μαγαζιοῦ ποῦ, σὰ νὰ σὲ γαργαλάνε, δὲν μπορεῖς νὰ κρατήσεις τὰ γέλια. Μερικὲς ἀπ' αὐτές τίς καρικατοῦρες θὰ τυπώσουμε καὶ μεῖς στὸ «Νουμᾶ».

— Μὲ χαρὰ μαθαίνουμε καὶ μὲ χαρὰ μεγαλύτερη τὸ διαλαλοῦμε πῶς ὁ ποιητοεφέτης κ. Τιμ. Ἀμπελάς παραιτήθηκε ἐριστικὰ ἀπὸ τὴ φιλολογία γιὰ νὰφοσιωθεῖ ἐλοκληρωτικὰ στὴ δικαιοσύνη. Κέρδος σημαντικὸ καὶ γιὰ τίς δύο αὐτές, δηλ. γιὰ τὴν Τέχνη καὶ γιὰ τὴ Δικαιοσύνη, ἡ καινούρια αὐτὴ ἀπόφαση τοῦ κ. Ἀμπελέοντος.

— Σὲ δύο ποιήματα τοῦ κ. Μπαρλά στὴ «Διθυραμβικὴ μπαλάντα» τοῦ προπερασμένου φύλλου τὸ «αἰώνια» πρέπει νὰ γίνῃ «ἀναιώνια» καὶ στὸν τρίτο παιάνα τοῦ περασμένου φύλλου τὸ «χωριστὴς» πρέπει νὰ γίνῃ «χἈριστὴς».